

Skaitant Lolitą Teherane

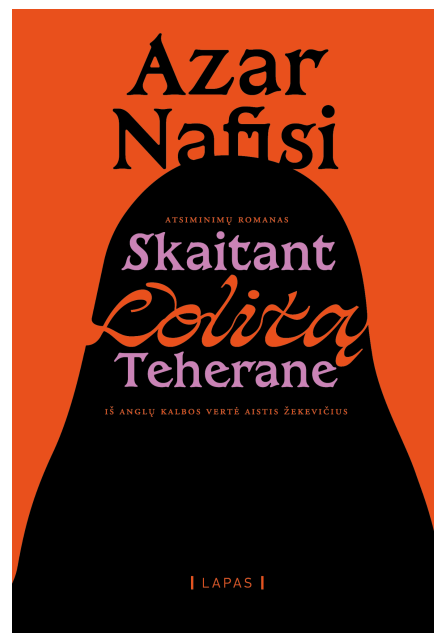
Azar Nafisi
Atsiminimų romanas

Iš anglų kalbos vertė Aistis Žekevičius

Vilnius: Lapas, 2024
ISBN 978-609-8198-97-3

468 puslapiai
formatas 140x210x31 mm
minkšti viršeliai

moterys Irane – literatūros galia – memuarai

Po 1979 m. revoliucijos Irane moterų teisės stipriai suvaržomos – už per ilgas blakstienas, per ilgą pokalbį su vyru, per garsų juoką, pasirodymą viešumoje neprisidengta galva gresia bausmės, net kalėjimas. Totalitarinio režimo žvilgsnis siekia įsiskverbti ir politizuoti privačiausius gyvenimo sluoksnius.

Anglų literatūros profesorė Azar Nafisi, atkakliai gindama iraniečių teisę į vaizduotę, suburia slaptą skaitymo grupelę ir kartu su septyniomis studentėmis kas savaitę susitinka aptarti uždraustos vakarietiškos literatūros. Skaitymo grupelė merginoms tampa rezistencijos forma ir prieglobsčiu nuo opresyvaus režimo akių ir ausų. Nagrinėjami kūriniai – Vladimiro Nabokovo *Lolita*, F. Scotto Fitzgeraldo *Didysis Getsbis*, Henry Jameso *Vašingtono aikštė* ir *Deizė Miler*, Jane Austen *Puikybės ir prietarai* – atveria paraleles tarp grožinės literatūros ir tikrovės, leidžia reflektuoti ir įžodinti savo patirtis Irano Islamo Respublikoje.

Teherano gatvėse aidint revoliucijos protestams, Irano ir Irako karo metu krentant raketoms Azar Nafisi kviečia iš literatūros kūrinų mokytis empatijos, atidos pasaulio kompleksiskumui. Autorė įžiebiamą literatūros magiją, jos galia sujungti žmones ir atverti vaizduotę, kuri spaudos ir karo akivaizdoje išlieka vieninteliais privačiais ir nesugriaujamais individo namais.

Literatūrinis gelbėjimosi plaustas Irano fundamentalistų jūroje.

– rašytoja Margaret Atwood

[Azar Nafisi] memuarai pateikia svarbių ir kompleksišų apmąstymų apie teokratijos žalą, rūpestį dėl kito ir laisvės išbandymus, taip pat jaudinančią istoriją apie malonumus ir sąmoningėjimą susitikus su didžia literatūra bei entuziastingu mokytoju.

– kritikė, rašytoja Susan Sontag

Azar Nafisi – iš Irano kilusi anglų literatūros profesorė, akademiniais, literatūriniais ir publicistiniais teksta kalbanti apie humanitarinių mokslų ir laisvųjų menų svarbą demokratijos plėtotei. Atsisakiusi dėvėti galvos apdangalą ji buvo išmesta iš Teherano universiteto, 1997 m. persikėlė gyventi į JAV. Irane dėstė Teherano, Laisvajame islamiškajame, Allameh Tabatabai universitetuose, vėliau – Johno Hopkinso universitete JAV ir Oksfordo universitete Didžiojoje Britanijoje.

Skaitant Lolitą Teherane (2003) – žymiausia autorės knyga, išversta į 33 kalbas, pelniusi ne vieną apdovanojimą, tarp kurių „Booksense“ apdovanojimas Metų negrožinės knygos kategorijoje (2004), Pasaulinės menų, literatūros ir žiniasklaidos akademijos „Persų auksinė liūtė“ (2006). 2009 m. memuarai įtraukti į *The Times* 100 geriausių dešimtmečio knygų sąrašą.

Kitos Azar Nafisi knygos: *Read Dangerously* (2022), *The Republic of Imagination* (2014), *Things I've Been Silent About* (2008).